

Bakgrunn for vedtak Veringsåe kraftverk

Bykle kommune i Aust-Agder fylke

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	Veringsåe Kraft AS
Referanse	
Dato	26.10.2016
Notatnummer	KSK-notat 87/2016
Ansvarlig	Øystein Grundt
Saksbehandler	Henrik Langbråten

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Sammendrag

Veringsåe Kraft AS søker om å få bygget Veringsåe kraftverk i Bykle kommune i Aust-Agder. En utbygging vil berøre en elvestrekning på totalt 2500 meter med et inntak på kote 910 og kraftstasjon på kote 854. Nedbørfeltet til kraftverket blir på 30,9 km² med et midlere tilsig på 55,1 mill. m³ per år. Middelvannføringen er på 1,75 m³/s. Kraftverket er planlagt med en installert effekt på 1,83 MW, og beregnet årlig kraftproduksjon er på 5,42 GWh. Største og minste slukeevne vil bli henholdsvis 4 m³/s og 0,240 m³/s. Det er foreslått slipp av minstevannføring på 206 l/s om sommeren, og 52 l/s resten av året.

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 5,4 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er nokså lite for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene (2013-15) har NVE klarert drøyt 2,0 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

Aust-Agder fylkeskommune tilrår at det gis konsesjon. **Bykle kommune og Fylkesmannen i Aust-Agder** frarårer ikke at det gis konsesjon, men har enkelte merknader. **Direktoratet for Mineralforvaltning** kommenterer at det er en kobberforekomst i nærheten av tiltaket, og at dette må tas hensyn til i videre prosjektering. **Villreinnemda for Setesdalsområdet** kommenterer at det er en trekkorridor for rein i området, og de ønsker ytterligere utredninger med hensyn til villrein. **FNF Agder** kommenterer områdets viktighet for villrein, og kommenterer enkelte funn av rødlistede arter i nærheten av tiltaket. **NJFF Aust-Agder** kan støtte en utbygging da de mener det vil ha liten påvirkning på utøving av jakt og fiske i området.

Veringsåe kraftverk vil som omsøkt produsere 5,4 GWh i et gjennomsnittlig år og ha en utbyggingskostnad på 3,69 kr/kWh, som er lavere enn gjennomsnittet for konsesjonssøknader de siste årene. I vedtaket har NVE lagt vekt på at en utbygging av Veringsåe kraftverk vil være et bidrag til en fornybar energiproduksjon med relativt lav utbyggingskostnad og med begrensede miljøeffekter. NVE mener at konfliktene ved en utbygging av Veringsåe kraftverk er begrenset og i hovedsak knyttet opp mot landskap, friluftsliv og biologisk mangfold, og dette er vektlagt i vedtaket.

NVE mener inngrepene i forbindelse med etableringen av kraftverket vil være beskjedne og ligge relativt skjult i terrenget eller i allerede påvirkede områder. En redusert vannføring i elva vil etter NVEs syn ikke medføre vesentlige landskapsmessige konsekvenser, gitt en tilstrekkelig minstevannføring.

I forhold til biologisk mangfold mener NVE at en tilstrekkelig minstevannføring forbi inntaket hele året vil opprettholde forholdene for biologisk mangfold i og rundt hele elva i tilstrekkelig grad. Videre mener NVE at tiltaket ikke vil påvirke villreinen i vesentlig grad, gitt tilpasninger i anleggsperioden.

NVE mener prosjektet kun vil gi mindre negative konsekvenser som kan avbøtes tilstrekkelig gjennom vilkår, slik at fordelene ved tiltaket er større enn skadet og ulemper. Det kan derfor gis konsesjon til prosjektet.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Veringsåe Kraft AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Veringsåe kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	3
Høring og distriktsbehandling	6
NVEs vurdering	9
NVEs konklusjon	16
Forholdet til annet lovverk	16
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	18
Vedlegg	21

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Veringsåe Kraft AS, datert 25.02.2015:

«Søknad om konsesjon for bygging av Veringsåe kraftverk

Veringsåe Kraft AS ønsker å utnytte vannfallet i Veringsåe i Bykle kommune i Aust Agder, og søker herved om følgende tillatelser:

I Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- Bygging av Veringsåe kraftverk ihht. vedlagte planer

II Etter energiloven om tillatelse til:

- Bygging og drift av Veringsåe kraftverk, og anleggskonsesjon for bygging og drift av tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.

Det søkes om tidsubegrenset konsesjon.

Det foreligger avtaler med berørte grunneiere om overdragelse av alle rettigheter til fall og grunn som er nødvendig for å gjennomføre prosjektet.

Netteier i området, Agder Energi AS, har bekreftet kapasitet i nettet og at det planlagte anlegget vil kunne få tilgang uten større påkostninger.

Nødvendige opplysninger om tiltaket fremgår av den vedlagte utredningen.»

Veringsåe kraftverk, endelig omsøkte hoveddata

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	30,9
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	55,1
Spesifikk avrenning	l/(s·km ²)	57
Middelvannføring	l/s	1750
Alminnelig lavvannføring	l/s	145
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	206
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	52

KRAFTVERK

Inntak	moh.	910
Avløp	moh.	854
Lengde på berørt elvestrekning	m	600
Brutto fallhøyde	m	56
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,150
Slukeevne, maks	l/s	4000
Minste driftsvannføring	l/s	240
Planlagt minstevannføring, sommer	l/s	206
Planlagt minstevannføring, vinter	l/s	52
Tilløpsrør, diameter	mm	1300/1400
Tilløpsrør, lengde	m	580
Installert effekt, maks	MW	1,83
Brukstid	timer	2960

PRODUKSJON

Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	2,18
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	3,24
Produksjon, årlig middel	GWh	5,42

ØKONOMI

Utbyggingskostnad	mill.kr	20
Utbyggingspris	kr/kWh	3,69

Veringsåe kraftverk, elektriske anlegg**GENERATOR**

Ytelse	MVA	2,1
Spenning	kV	0,69

TRANSFORMATOR

Ytelse	MVA	2,1
Omsetning	kV/kV	22/0,69

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Lengde	m	250
Nominell spenning	kV	22
		Jordkabel

Om søker

Søker i saken er Veringsåe Kraft AS som er et foretak under stiftning. Selskapet har inngått nødvendige fallretts- og grunneieravtaler med de berørte grunneierne i tiltaksområdet.

Beskrivelse av området

Tiltaksområdet til Veringsåe kraftverk ligger like ved Breive, ca. 12 km vest for Hovden sentrum. Veringsåe renner i strie stryk og små fossefall gjennom tiltaksområdet. Det finnes få kulper på denne elvestrekningen. Ovenfor planlagt inntak er fallet i elva lite, og elva bukter seg ut i flere store loner på den vel 900 meter lange strekningen nedover fra Veringsvatnet. Like nedestrøms planlagt kraftverk blir Veringsåe tatt inn på overføringstunnelen Lislevatn-Førsvatn.

Mesteparten av nedbørfeltet til Veringsåe kraftverk inngår i det store *Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde*, som omfatter store fjellområder mellom Setesdalen i øst og Ryfylke i vest. Grensen for verneområdet går om lag 600 m oppstrøms planlagt kraftverksinntak, slik at tiltaksområdet ikke berøres av dette vernet.

Teknisk plan*Inntak*

Inntaket til kraftverket er planlagt ca. 60 m vest for elveoset i elva på kote 910. Det er planlagt å sprengre en grøft i fjellet, hvor inntaket skal støpes i betong. Inntaket vil også få en liten overbygning av tre.

I elveoset til Veringsåe skal det støpes en terskel i betong for å holde et normalt vannivå i inntaksområdet. Tekselen vil bli omlag 20 m lang og ha en høyde på ca. 0,5 m. Anordningen for slipp av minstevannføring vil bli etablert i tilknytning til denne terskelen.

Vannvei

Vannveien er omsøkt som en nedgravet rørgate med en lengde på 580 m og diameter på 1300 mm. Sprengning av fjell vil være nødvendig i deler av traseen. Der mindre bekker krysser den planlagte traseen vil disse bekkene bli ført over røret. I anleggsfasen er det oppgitt at nødvendig berørt bredde vil være ca. 15-20 m.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen er planlagt på kote 854. Dette er like ved inntakskulpen for overføringstunnelen Lislevatn-Førsvatn. Det er forutsatt en installasjon av 2 francisturbiner i stasjonen, og kraftstasjonen vil ha en grunnflate på ca. 85 m².

Nettilknytning

Kraftoverføring mellom stasjon og eksisterende 22 kV-nett skal skje med en nedgravet jordkabel langs traséen for den planlagte tilkomstveien. Kabelen vil få en total lengde på ca. 250 meter.

Veier

For adkomst inn til planområdet vil den eksisterende grusveien benyttes. Fra denne veien vil det etableres en ny permanent grusvei frem til kraftstasjonsområdet. Det er anslått at lengden på denne veien vil bli ca. 300 meter. Videre er det planlagt en midlertidig anleggsvei i tilknytning til rørgatetraseen. Ryddebeltet vil være ca. 15 - 20 meter i byggefasen, men veien skal tilbakeføres etter endt byggeperiode.

Massetak og deponi

Søker opplyser om at det sannsynligvis ikke vil være behov for massetak og deponi i forbindelse med bygging av kraftverket. Det er beregnet at det vil være tilnærmet massebalanse i forbindelse med de tekniske inngrepene og tilpasningene.

Arealbruk

Søker har anslått følgende arealbruk for Veringsåe kraftverk:

Inngrep	Midlertidig arealbehov (daa)	Permanent arealbehov (daa)	Ev. merknader
Inntaksområde	2	1	
Rørgate/tunnel (vannvei)	12	1	
Riggområde og sedimenteringsbasseng	2	0	
Veier	2	2	
Kraftstasjonsområde	2	1	
Massetak/deponi	0	0	
Nettilknytning	1	1	

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Kommunen har ifølge Energi- og Klimaplan for Bykle, datert 11.02.2010, som uttalt mål å øke med fornybar kraftproduksjon med 130 GWh. Småkraftpotensialet i kommunen er beregnet til 106 GWh og Veringsåe er vurdert som ett av flere realistiske utbygningalternativer.

Området er klassifisert som LNF-område i kommuneplanens arealdel.

Verneplan for vassdrag

Vassdraget er ikke vernet gjennom Verneplan for vassdrag.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 08.09.15 sammen med representanter for søkeren, kommunen, fylkeskommunen og grunneiere. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Bykle kommune kom med følgende høringsuttalelse per epost av 07.07.2015:

«For Veringsåe kan det vere interessekonfliktar i høve til naturmiljø, dyreliv, kulturminner og friluftsliv. Området ligg tett inntil Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde og eit inngrepsfritt område (INON). Samstundes ligg tiltaket i eit inngrepsnært område. Effektane av prosjektet vurderast til å påverke dei nemnde interesseområda mest i utbyggingsfasen, og mindre i ettertid. Samla sett ser ein ikkje at effektane vil utgjere nokon stor negativ konsekvens.»

Aust-Agder fylkeskommune hadde møte i Fylkesutvalget den 23.06.2015. Her anbefaler de at det gis konsesjon til Veringsåe kraftverk. De viser ellers til at kulturminneloven § 9 og fremhever at undersøkelsesplikten må oppfylles.

Fylkesmannen i Aust-Agder kom med en høringsuttalelse per brev datert 03.07.2015. Fylkesmannen mener et kraftverk i Veringsåe vil kunne påvirke fiskebestanden i vassdraget. De vil derimot ikke gå imot at det blir gitt en konsesjon til kraftverket, ettersom det er relativt mange fiskeforekomster innenfor denne delen av Otra og at et kraftverk ikke vil øke belastningsnivået innenfor regionen. Fylkesmannen mener derimot at det bør etableres et inntak som sikrer fiskens frie to-veis vandring.

Direktoratet for mineralforvaltning kom med en høringsuttalelse per brev datert 08.07.2015. DMF bemerket at det er en kjent kobberforekomst ca. 2 kilometer nordvest for planområdet. De mener derfor at den er en sjanse for at man støter på sulfidholdig grunn, og at dette bør tas i betraktning i prosjekteringen til prosjektet.

Villreinnemnda for Setedalsområdet kom med en høringsuttalelse per brev datert 13.08.2015. Nemnda kom med følgende uttalelse til Veringsåe kraftverk:

«Innanfor tiltaksområdet ligg det trekkorridor som vert nytta av villrein. Før det vert teken stilling til søknad om bygging av kraftverk i området må det greiast ut viktigheita av denne trekkorridoren og kva avbøtande tiltak som vil vera naudsynt. Vesentleg for slike vurderingar er at verknaden av tiltaket kjem i tillegg til ferdsel og aktivitet knytt til utfart frå Hovdenområdet.»

Statens vegvesen kom med en høringsuttalelse per brev datert 15.4.2015. Vegvesenet kommenterer at tiltaksområdet ligger utenfor deres ansvarsområde, og at de derfor ikke har noen merknader.

FNF Agder kom med en høringsuttalelse per brev datert 30.06.2015. FNF Agder hadde følgende merknader til de omsøkte planene:

«Tiltaket ligger innenfor Nasjonalt villreinområde, og det er registrert villreintrekk rett nord for inntaksdammen. Utbygger foreslår at anleggsarbeidet på inntaksdam skal foregå utenom trekkperioden som et avbøtende tiltak. Vi foreslår at all anleggsvirksomhet legges ned i trekkperioden for at villreinen ikke skal forstyrres, også på rørgate og kraftstasjon. I tillegg bør man vurdere støyisolering som et avbøtende tiltak.

Artskart i artsdatabanken viser funn av nebbstarr (NT) og handmarinøkkel (NT) ved Fiskebekken, som renner ut i Veringsåe. Ansvarsarten fjellpiggnopp finnes ved Fiskebekken ifølge naturbase. Man må forsikre seg om at disse artene ikke finnes ved Veringsåe før en eventuell konsesjon.»

Norges jeger- og fiskerforbund Aust-Agder kom med en høringsuttalelse per brev datert 15.04.2015. De hadde følgende uttalelse:

«NJFF-Aust-Agder er skeptisk til utbygginga, men ser at områda rundt søkte område er prega av store inngrep i naturen frå før, og vi kan støtte bygging av dette kraftverket då det har liten påverknad på både utøving av jakt og fiske, samt leveområder for vilt og fisk.

Det er i søknaden skrevet at det ikkje skal regulerast vassmagasin og dette er positivt meiner NJFF-Aust-Agder. Vår skepsis er nærleiken til vernområda som ligg rett bak inntaket. Dette er også område som er viktige for villreinen heile året.

Dersom utbygging har vi forslag til avbøtande tiltak:

- *Inntaksdammen bør byggast i stadeigen stein for å skjule dammen i naturen. Alternativt støypt dam, og stein på utsida.*
- *Dersom fisken i utbyggingsområde skulle dø ut, er det utbygger sin plikt til å sette ut fisk.»*

Søker kommenterte de innkommende høringsuttalelsene i en epost den 28.08.2015. De hadde følgende kommentarer:

«Høringspartene er bedt om å uttale seg om hvert av kraftverkene spesifikt og sett under ett. Det er generelt ytret lite motvilje mot utbygging av Veringsåe, men søker vil i dette skrivet oppsummere og kort kommentere de temaene som er kommet opp og som er relevante.

Artsforekomster:

Agder Forum for Natur og Friluftsliv bemerker at artskart i artsdatabanken viser funn av Nebbstarr (NT), Handmarinøkkel (NT) og fjellpiggnopp ved Fiskebekken som renner ut i Veringsåe. Det bes om at man forsikrer seg om at disse artene ikke finnes ved Veringsåe.

Funnene av de nær truede artene Handmarinøkkel og Nebbstarr det refereres til er gjort henholdsvis 700m og 1100m øst for vannstrengen (som igjen ligger øst for planlagt trasé for rørgate), langt utenfor tiltaks- og influensområdet. Også tidligere registreringer av fjellpiggnopp (som ikke er rødlistet) er gjort utenfor tiltaks- og influensområdet. Biolog gjorde ikke funn av nevnte arter ved befaring i forbindelse med konsekvensutredningen.

Fisk:

Fylkesmannen i Aust Agder mener det er god grunn til å anta at fiskebestand i området er intakt og at et kraftverk i området vil påvirke genetisk integritet og fiskeproduksjon og dermed mulighet til å utøve fiske samt tap av biologisk mangfold. De vil likevel ikke gå mot søknaden på dette

punktet og mener en utbygging ikke vil øke belastningen i nevneverdig grad da det er relativt mange fiskeforekomster i denne delen av Otra med intakte fiskebestander samtidig som området er sterkt påvirket av inngrep allerede i dag. Det forventes imidlertid bruk av inntaksløsning som sikrer fri to-veis vandring for fisk.

Søker er enig med Fylkesmannen, men påpeker at inntak ikke ligger i eksisterende elveos og således ikke har betydning for fiskens vandringsmulighet. Fisken vil imidlertid ha vandringsmulighet over terskelen i elveoset der arrangement for minstevannsføring vil bli lagt.

Friluftsliv:

Fylkesmannen i Aust-Agder samt Norges Jeger- og Fiskerforbund ber om at det vises hensyn til friluftslivinteresser selv om området er relativt lite besøkt i forhold til andre utfartssteder i Hovden-området. Fylkesmannen peker på minstevannsføring og at man tilstreber at installasjonene går mest mulig i ett med omgivelsene som primære tiltak. Norges Jeger- og Fiskerforbund ber spesielt om at inntaksdammen bygges i eller kles med stedegen stein.

Søker vil etterkomme dette. Inntakskonstruksjonen vil bygges lavt i terrenget og være lite synlig, sperredam i elveos vil støpes i betong og dekkes med stedegen stein. Kraftstasjonen vil bli liggende inntil eksisterende inntak for pumpestasjon og således ikke forringe landskapet ytterligere helt lokalt, men man vil like fullt benytte lokal arkitektur og byggeskikk for å bevare inntrykket best mulig. Det vil bli lagt til rette for fullstendig revegetering av tiltaksområdet.

Foreslåtte minstevannsføring lik 5-persentilen anses av søker å være tilstrekkelig til å ivareta en mest mulig intakt kantsone i Veringsåe og vil sammen med tilsig fra restfelt, og da særskilt Fiskebekken, sikre et betydelig visuelt element av vann i elva.

Kobberforekomst:

Direktoratet for Mineralforvaltning bemerker at det er en kjent kobberforekomst ca 2km nordøst for tiltaket og at man derfor kan risikere å støte på sulfidholdig grunn. Søker var ikke klar over problemstillingen, men takker for innspillet og vil ta hensyn til dette i detaljplaner og prosjektering.

Kulturminner:

Aust Agder fylkeskommune peker på at det er sannsynlighet for funn av automatisk fredede kulturminner i området og undersøkelsesplikten etter kulturminnelovens §9 må oppfylles.

Søker vil kontakte kulturhistorisk seksjon for befaring av området for å sikre at dette er hensyntatt.

Villrein:

Tiltaket ligger i leveområde for Villrein og delvis innenfor Nasjonalt Villrein område. Aust Agder Fylkeskommune og Fylkesmannen i Aust Agder mener begge prosjektet kan gjennomføres uten vesentlig negativ betydning for villrein såfremt de nødvendige hensyn tas i anleggsfasen. Villreinnemnda ber om utredning av viktigheten av trekkorridoren og hvilke avbøtende tiltak som er nødvendige. Agder Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) mener alt arbeid bør legges ned i villreinens trekkperiode og at støydemping bør vurderes.

Villreinnemnda legger ved et kart som viser posisjoner for GPS merkede dyr i området. Kartet viser én potensiell kryssing mellom inntak og kraftstasjon i datasettet og det er søkers oppfatning at dette understøtter utsagn fra lokalkjente om at reinen krysser elva mange steder, men i svært liten grad nedenfor inntaksstedet.

Søker er innstilt på å ta de nødvendige hensyn til villrein, men mener som foreslått i søknaden at det er tilstrekkelig å unngå arbeid på inntaket i trekkperioden. Forøvrig vil kraftstasjonen være støyisolert som foreslått av Forum for Natur og Friluftsliv.»

Tilleggsopplysninger

Under NVEs sluttbefaring av Veringsåe kraftverk stilte en representant fra Aust-Agder fylkeskommune. Representanten søkte etter kulturminner i området, men ingen nye kulturminner ble kartlagt. Det ble meddelt etter befaringen at kulturminnelovenes § 9 dermed er oppfylt.

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Kraftverket utnytter et nedbørfelt på 30,9 km² ved inntaket, og middelvannføringen er beregnet til 1,75 m³/s. Effektiv innsjøprosent er på 2,7 %. Avrenningen er stabil fra år til år med dominerende sommerflom. Laveste vannføring opptrer gjerne om vinteren. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 206 og 52 l/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 145 l/s. Maksimal slukeevne i kraftverket er planlagt til 4 m³/s og minste driftsvannføring 0,24 m³/s. Det er foreslått å slippe en minstevannføring på 206 l/s i perioden 1.5. til 30.9. og 52 l/s resten av året. Ifølge søknaden vil dette medføre at 60 % av tilgjengelig vannmengde benyttes til kraftproduksjon.

NVE har kontrollert det hydrologiske grunnlaget i søknaden. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder. Dersom spesifikt normalavløp er beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart, vil vi påpeke at disse har en usikkerhet på +/- 20 % og at usikkerheten øker for små nedbørfelt.

Det er omsøkt en maksimal slukeevne tilsvarende 229 % av middelvannføringen. De store flomvannføringene blir i liten grad påvirket av utbyggingen. Ifølge søknaden vil det være overløp over dammen 77 dager i et middels vått år. I 89 dager vil vannføringen være under summen av minste driftsvannføring og minstevannføring og derfor for liten til at det kan produseres kraft, slik at kraftstasjonen må stoppe og hele tilsiget slippes forbi inntaket. Tilsiget fra restfeltet vil i gjennomsnitt bidra med 370 l/s ved kraftstasjonen.

I henhold til konsesjon gitt Otteraaens Brugseierforening overføres ca. 18 mill. m³ årlig fra 021.LE (Skyvatn) til Veringsåe i løpet av vinterhalvåret (01.11-01.04). Per i dag gjøres dette med ca. 7 m³/s i løpet av 4 uker i November. Søker opplyser at de vil forhandle med konsesjonshaver om å få spredt tappingen utover vintermånedene fremfor kun i november. Dersom man kommer til enighet vil dette medføre en økning i forventet produksjon på inntil 1,5 GWh avhengig av hvor mange måneder man sprer overføringen over. Middelvannføringen vil i såfall bli på 2,32 m³/s.

Produksjon og kostnader

Med bakgrunn i de hydrologiske dataene, som er lagt frem i søknaden, har søker beregnet gjennomsnittlig kraftproduksjon i Veringsåe kraftverk til omtrent 5,42 GWh fordelt på 2,18 GWh vinterproduksjon og 3,24 GWh sommerproduksjon. Byggekostnadene er estimert til 20 mill. kr. Dette gir en utbyggingspris på 3,69 kr/kWh.

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. NVE bemerker at søkers kostnader virker noe lave. Vi har fått et avvik i forhold til søkers beregninger på 29 %. NVEs kostnadsestimat blir jevnt over høyere, spesielt har søker lave verdier for uforutsett, planlegging/administrasjon og finansieringsutgifter.

Energikostnaden over levetiden (LCOE) er beregnet til 0,31 kr/kWh (usikkerhet i spennet 0,26-0,36). Energikostnaden over levetiden tilsvarer den verdien kraften må ha for at prosjektet skal få positiv nettonåverdi. Beregningene forutsetter en kalkulasjonsrente på 6 %, økonomisk levetid på 40 år og drifts- og vedlikeholdskostnader på 5 øre/kWh.

NVE vurderer kostnadene ved tiltaket oppgitt av søker som relativt lave i forhold til andre småskala vannkraftverk som det er søkt konsesjon for de siste årene. Kostnadene ligger også godt under gjennomsnittet for konsesjonsgitte vindkraftverk slik at NVE vurderer det som sannsynlig at tiltaket vil være lønnsomt, gitt at det inngår i elsertifikatsystemet.

Naturmangfold

Naturtyper

I forbindelse med konsesjonssøknaden for Veringsåe kraftverk har Rådgivende Biologer AS utarbeidet en rapport om det biologiske mangfoldet innenfor influensområdet. I den forbindelse ble det utført en feltbefaring i området den 30.06.2011. Det ble under befaringen ikke registrert noen verdifulle naturtyper eller truede vegetasjonstyper. Influensområdet er derfor gitt en liten verdi for disse temaene.

NVE har heller ingen andre opplysninger, eller mottatt høringsuttalelser om at det finnes verdifulle naturtyper innen influensområdet for Veringsåe kraftverk. NVE legger til grunn at en eventuell utbygging ikke vil påvirke, eller ha negative konsekvenser for verdifulle naturtyper eller vegetasjonstyper i området.

Arter

I forbindelse med befaringen til Rådgivende Biologer AS ble det ikke registrert noen rødlistede arter innenfor tiltaks- eller influensområdet til kraftverket. Det er derimot tidligere registrert jerv (EN), gaupe (VU), hønsehauk (NT), jaktfalk (NT), fiskemåke (NT) og stær (NT) innenfor influensområdet. Alle disse artene antas å være streifdyr.

En utbygging av Veringsåe kraftverk vil i anleggsperioden medføre en økt menneskelig aktivitet i området. Dette kan ha en viss skremseffekt på dyre- og fugleartene som er registrert i nærheten til planområdet. Det forventes imidlertid at denne effekten vil være midlertidig, og at disse vil benytte området som tidligere i driftsfasen.

En utbygging av Veringsåe kraftverk vil medføre en redusert vannføring på utbygningsstrekningen. Det forventes imidlertid ikke at rødlisteartene vil bli vesentlig berørt av dette. Vannreduksjonen kan medføre dårligere levevilkår på fuktighetskrevende kryptogrammer nær elva, men NVE mener en tilstrekkelig fastsatt minstevannføring vil redusere de negative konsekvensene til et akseptabelt nivå.

NVE mener at tiltaket ikke vil medføre vesentlige negative virkninger og at forholdet til arter ikke vil være avgjørende for konsesjonsspørsmålet for Veringsåe kraftverk. Dette gjelder ved slipp av en minstevannføring som vil være tilstrekkelig for å opprettholde levevilkårene for elvetilknyttede eller fuktighetskrevende arter.

Villrein

Norge har gjennom internasjonale avtaler (Bernkonvensjonen) forpliktet seg til å ivareta villreinen. Villreinen i Norge representerer siste rest av den europeiske villreinstammen.

Deler av tiltaksområdet til Veringsåe kraftverk ligger innenfor *omsynssone nasjonalt villreinområde*, jf. *Heiplanen*. Grensen for selve verneområdet ligger om lag 600 meter ovenfor det planlagte inntaket.

Villreinnemnda kommenter i sin uttalelse at rein kan krysse elva mellom det planlagte inntaket og kraftstasjonen. De kommenterer også at høydedragene omkring Veringsvatnet blir mye benyttet av villreinen.

NVE er av den oppfatning at det hovedsakelig er i anleggsfasen en utbygging vil kunne medføre negative virkninger for villreinen. Anleggsarbeidet vil medføre en periode med økt menneskelig aktivitet og støy. Dette kan medføre at rein unnviker influensområdet i denne perioden. NVE mener det derfor at arbeidet i øvre del av planområdet bør foregå om sommeren, for å unngå viktige trekkperioder om våren og høsten.

NVE mener videre at virkningene av tiltaket vil være svært små i driftsfasen. NVE mener at tiltaket ikke vil legge beslag på viktige villreinområder, da det kun er små permanente terrengingrep og utenfor selve verneområdet. I driftsfasen vil rørgatetraseen på sikt revegeteres og vil ikke medføre negative konsekvenser for reinens bruk av området eller trekk. Vi mener dermed at rørgaten ikke vil medføre et permanent hinder for reinen. Tiltaket vil heller ikke stenge for trekk over elva. Det er i dag ulike friluftslivsaktiviteter ved fjelltoppene like ved Veringsåe, slik at eventuelt vedlikehold av inntaket ikke vil medføre ekstra menneskelig aktivitet av betydning. Inntaket er også planlagt veiløst, noe som reduserer konfliktgraden. Det er ikke planlagt å regulere vannet ved inntaket, så tiltaket vil ikke medføre en økt risiko for usikker is.

Kraftstasjonen vil oppta et areal på ca. 85 m². Plasseringen vil være i et område med mindre verdi for reinen. Plasseringen er også i nærheten av det eksisterende bekkeinntaket i Veringsåe, slik at kraftstasjonen ikke vil være et nytt fremmedelement av betydning. NVE mener allikevel at ved en eventuell konsesjon må adkomstveien til kraftstasjonen sperres med bom, slik at motorisert ferdsel begrenses til drift av kraftstasjonen.

OEDs retningslinjer sier at tiltak som vil vanskeliggjøre nasjonal oppfyllelse av internasjonale avtaler ikke kan påregne å få konsesjon. Etter NVEs syn vil ikke Veringsåe kraftverk ikke vanskeliggjøre oppfyllelse av internasjonale avtaler, øke den samlede belastningen på området jf. naturmangfoldloven § 10, eller forsterke de negative konsekvensene for villreinen. Temaet vil derfor ikke være avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Akvatisk miljø

Det er ikke registrert noen prioriterte eller viktige naturtyper knyttet til det akvatiske miljøet i Veringsåe. Søker opplyser også at bekkørret er det eneste fiskeslaget i elva.

I etterkant av en utbygging av Veringsåe kraftverk vil vannføringen på utbygningsstrekningen endres og være redusert til minstevannføringen i store deler av året. Dette vil påvirke ferskvannfaunaen i elva negativt ettersom leveområdene vil reduseres. Det kan også forventes at artssammensetningen går til mindre strømtolerante arter. NVE bemerker at restfeltet vil bidra med 370 l/s i gjennomsnitt over året. Mye av denne restvannføringen vil komme fra Fiskebekken.

NVE legger til grunn at Veringsåe kraftverk ikke vil redusere gyteområdet til ørreten i vannet oppstrøms inntaket. NVE mener videre at Veringsåe ikke er av vesentlig betydning for innlandsfisk, og at dette temaet dermed ikke er avgjørende for konsesjonsspørsmålet. Dette gjelder særlig sett i lys av det eksisterende bekkeinntaket i elva som medfører at fisk ikke kan vandre oppover i elva fra Breivevatnet.

NVE mener at selv om det ikke er kartlagt sjeldne eller truede vanntilknyttede arter, må en minstevannføring fortsatt vurderes da tilførselen av vann og fuktighet kan ha betydning for insekter, bunndyr og organismer knyttet til vannstrengen i Veringsåe forøvrig. Disse har en viktig egenverdi for biologisk mangfold som også må ivaretas på hele den aktuelle utbyggingsstrekningen. En tilstrekkelig minstevannføring vil sammen med restvannføringen i stor grad opprettholde artsdiversiteten i vassdraget.

NVE mener at en utbygging av Veringsåe kraftverk ikke vil medføre vesentlige negative konsekvenser for akvatisk miljø, gitt avbøtende tiltak.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om Veringsåe kraftverk legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, miljørapport, høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jmfør naturmangfoldloven § 8.

I influensområdet til Veringsåe kraftverk finnes det ingen verdifulle naturtyper, og kun enkelte rødlistede arter som opptrer som streifdyr. En eventuell utbygging av Veringsåe vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5 gitt eventuelle avbøtende tiltak.

NVE har også sett påvirkningen fra Veringsåe kraftverk i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Selv om Veringsåe kraftverk ligger i en region med en del utbygd vannkraft, mener NVE at tiltaket ikke vil medføre en vesentlig økning i den samlede belastningen på blant annet biologisk mangfold og landskap. I influensområdet finnes det kun arter som er vanlige i regionen. Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er dermed blitt vurdert, jmfør naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke som så stor at den blir avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke skal tillegges særlig vekt.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Landskap, friluftsliv og brukerinteresser

Influensområdet til Veringsåe kraftverk ligger vest for Breive ved Hovden i Bykle kommune i Aust-Agder. Området er en del av landskaps-region 15 - *Lågfjellet i Sør-Norge*, underregion 15.1 - *Dyraheio* (Puschmann 2005). Vassdraget drenerer sørøstover i Veringsdalen mot den vestre delen av Breivevatnet. Veringsåne har utspring i fjellområdene langs kommunegrensa mot Suldal i Rogaland i nordvest.

Oppstrøms det planlagte inntaket renner Veringsåne relativt rolig i flere store loner. Deretter følger et parti på ca. 400 meter langt hvor det gradvis blir brattere og hvor elva renner i sørøstlig retning fram til et markert fossefall. Herfra fortsetter elva med et jevnt fall i strie stryk nedover mot samløpet med Fiskebekken, som kommer inn fra øst. De siste ca. 150 meter ned mot den planlagte kraftstasjonen har Veringsåe et noe brattere fall. Nedstrøms den planlagte kraftstasjonen tas vannet fra Veringsåe inn i et tunnelsystem for overføring til Breive pumpestasjon. Det er i dag ikke noe krav om slipping av minstevannføring på elvestrekningen nedenfor dette bekkeinntaket. Innsynsmulighetene til elva er i stor grad begrenset, bortsett fra i det siste partiet ned mot bomveien. Terrenget i tiltaksområdet er ellers småkupert og i tillegg dekket av relativt ung bjørkeskog.

Inntaket i Veringsåe er planlagt ca. 60 m vest for elveosen på kote 910. Det er planlagt å sprengne en grøft i fjellet, hvor inntaket skal støpes inn i betong. Inntaket vil få en liten overbygning i tre. I elveosen i Veringsåe skal det støpes en terskel i betong for å holde et normalt vannivå i inntaksområdet. Terskelen får en lengde på ca. 20 m og en høyde på ca. 0,5 m. Terskelen er planlagt steinlagt for å gå mest mulig i et med naturen.

NVE mener at inntaket og terskelen ikke vil medføre større negative konsekvenser slik det er planlagt. Terskelen i Veringsåe vil være relativt liten, og når den i tillegg plastres med stein vil denne etter vårt syn ikke være et markant fremmedelement i området eller senke landskapets verdi. Etableringen av inntaket vil medføre noe sprenging, men etter vårt syn er inntaket planlagt i et område som ikke er av større landskapsmessig verdi. Inntaksområdet kan ses fra omkringliggende topper, men NVE mener allikevel at de inngrepene og de permanente installasjonene som planlegges i dette området vil være av begrenset betydning.

NVE konstaterer at det vil være enkelte anleggstekniske utfordringer for å føre rørgaten ut fra inntaksområdet og de øvre deler av rørgatetraseen. Dette er et område hvor det må påregnes en del sprenging. Dette vil allikevel være i et område med relativt lite innsyn. Ved en eventuell konsesjon mener NVE at teknisk løsning for anleggsarbeidet i dette området må beskrives særskilt i detaljplanen. NVE kan dermed se til at anlegget tilpasses terrenget på en så skånsom måte som mulig.

Kraftstasjonen er planlagt ved inntaket til overføringstunnelen Lislevatn-Førsvatn på kote 854. Stasjonen og adkomstveien vil ligge relativt skjult i terrenget, og vil kun ha en lokal påvirkning på landskapet. NVE mener derfor at etableringen vil ha lite negative konsekvenser for landskapet. NVE merker seg også at nedre del prosjektområdet til Veringsåe kraftverk i stor grad er påvirket av menneskelig aktivitet. Det går en vei langs Breivevannet og det er allerede bygd en inntakskonstruksjon til overføringstunnel Lislevatn-Førsvatn, og det er fraført vann fra elveløpet nedstrøms dette inntaket. NVE mener derfor at kraftstasjonen ikke vil fremstå som noe fremmedelement i dette området.

En utbygging av Veringsåe kraftverk vil medføre en redusert vannføring på hele utbygningsstrekningen. Totalt vil et en strekning på ca. 2500 meter få en redusert vannføring. Etter en utbygging vil vannføringen bestå av minstevannføringen, restvannføringen samt overløp i flomperioder. Dette vil kunne påvirke fossefallene i elva noe negativt. I nedre del av planområdet renner elva relativt skjult i terrenget, slik at en redusert vannføring ikke vil medføre vesentlige landskapsmessige konsekvenser i

dette området. NVE vurderer det som viktig med minstevannføring for å unngå tørrlegging av elva. Dette gjelder særlig for den øvre delen av elva, og om sommeren. Dette for å bevare naturopplevelsen for de som ferdes i området langs elva. Dette vil være et viktig avbøtende tiltak og vil bli vurdert i vilkårene dersom det gis konsesjon til tiltaket. En tilstrekkelig minstevannføring vil sammen med flomoverløp og restvannføring bidra til at innrykksstyrken til fossefallene i Veringsåe etter vårt syn ikke blir vesentlig forringet ved en eventuell konsesjon.

I henhold til brev fra Olje- og energidepartementet datert 11.05.2015 skal begrepet '*Inngrepsfrie naturområder*' (INON) utvikles som verktøy i arealpolitikken. I reviderte forskrifter om konsekvensutredninger som ble vedtatt av KLD og KMD den 19. desember 2014 er dette begrepet erstattet med kriteriet "*store sammenhengende naturområder med urørt preg*". NVE forholder seg nå til dette kriteriet i vurderingen av konsesjonsspørsmålet.

I nedre del av planområdet går det en bilvei, og det eksisterer et bekkeinntak og et stort massetak. Rørgaten og kraftstasjonsbygget vil derfor ikke fremstå som fremmedelementer i dette området eller endre graden av urørthet. Øvre deler av planområdet kan derimot i større grad oppleves som et uberørt naturområde. NVE mener imidlertid at inngrepene som planlegges i de øvre delene av utbyggingsområdet vil være beskjedne og ikke vesentlig påvirke oppfattelsen av områdets urørthet. Tiltaket vil kun medføre mindre tekniske inngrep og vil være veiløst i øvre del. Inngrepene vil ikke være fremtredende i et større landskapsrom og ikke senke landskapsopplevelsen fra omkringliggende fjelltopper.

NVE mener at et en utbygging av Veringsåe kraftverk ikke vil berøre verdifulle landskapselementer eller ha noen vesentlig negativ konsekvens for landskapsopplevelsen i området. Anlegget vil naturlig ligge relativt skjult i terrenget, og vegetasjonen rundt vil skjerme for innsyn så vel lokalt som på avstand. Rørgaten skal graves ned og revegeteres, noe som på sikt vil redusere de negative konsekvensene av denne. NVE kan også gjennom detaljplangodkjenning se til at anlegget tilpasses terrenget på en skånsom måte.

Det er i dag knyttet visse bruker- og friluftsinnteresser til området rundt Veringsåe. NVE mener konsekvensene for friluftslivsinteressene i denne saken derfor må ses i sammenheng med landskapskonsekvensene av tiltaket, når friluftslivsaktivitet som her ofte er basert på landskapsopplevelsene.

Tiltaket ventes kun i liten grad å påvirke friluftsinnteressene i området. Fraføring av vann vil visuelt sett være negativt for friluftsoopplevelsen langs vassdraget, men området nært elva er lite besøkt. Videre vil ulike terrengingrep bli synlige. Spesielt i og like etter anleggsfasen vil slike inngrep også kunne representere fysiske hindre i forbindelse med utøvelse av friluftsliv. Ingen DNT-merket tursti eller andre stier vil derimot bli direkte berørt av disse inngrepene. Det går en DNT-sti fra eksisterende vei og opp mot Veringsvatnet helt vest i influensområdet, men de negative konsekvensene for denne turstien vil kun være at inntaksområdet stedvis vil være synlig når man kommer høyt i terrenget. NVE vurderer videre at den visuelle konflikten med hensyn til turstien vil være liten i driftsfasen til kraftverket.

Slik NVE ser det, vil inngrepene i forbindelse med etableringen Veringsåe kraftverk være beskjedne og ikke etterlate varige sår i naturen av betydning. Anleggsperioden vil medføre økt aktivitet i området, og det vil være synlige spor – spesielt langs rørgatetraseen. Effekten av dette i driftsfasen vil derimot være minimal. NVE mener at den øvre delen av utbyggingen er et såpass begrenset område at tekniske inngrep vil ha liten påvirkning på friluftsliv så lenge inngrepene gjøres på en god måte. Det foregår i dag en liten bruk av området nær elva. En redusert vannføring i elva vil dempe fossenes verdi som attraksjon for friluftsliv noe, men i flomperiodene vil den fortsatt være godt synlig lokalt og på avstand. En

tilstrekkelig minstevannføring vil også redusere de negative konsekvensene for friluftsliv. Tiltaket vil etter vår mening ikke senke verdien for friluftsliv i vesentlig grad.

Konsekvenser av kraftlinjer

Veringsåe Kraft SUS har framlagt planer om installasjon av elektrisk høyspentanlegg som innebærer 890 meter jordkabel frem til 22 kV linjenett ved Indre Åsane.

NVE mener det ikke vil være vesentlig negative konsekvenser av en slik nettilknytning da den ikke vil berøre verdifulle områder eller arter, og er planlagt nedgravet på hele strekningen frem til tilknytningspunktet

Samfunnsmessige fordeler

En eventuell utbygging av Veringsåe kraftverk vil gi 5,42 GWh i et gjennomsnittså. Denne produksjonsmengden regnes som lite for et småkraftverk. Småkraftverk utgjør allikevel et viktig bidrag i den politiske satsingen på fornybar energi. Det omsøkte tiltaket vil gi inntekter til søker og grunneiere og generere skatteinntekter. Videre vil Veringsåe kraftverk styrke næringsgrunnlaget i området og vil dermed kunne bidra til å opprettholde lokal bosetning.

Oppsummering

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 5,4 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er lite for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene (2013-15) har NVE klarert drøyt 2,0 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonssøkte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

Veringsåe kraftverk vil som omsøkt produsere 5,4 GWh i et gjennomsnittlig år og ha en utbyggingskostnad på 3,69 kr/kWh, som er lavere enn gjennomsnittet for konsesjonssøknader de siste årene. I vedtaket har NVE lagt vekt på at en utbygging av Veringsåe kraftverk vil være et bidrag til en fornybar energiproduksjon med relativt lav utbyggingskostnad og med begrensede miljøeffekter. NVE mener at konfliktene ved en utbygging av Veringsåe kraftverk er begrenset og i hovedsak knyttet opp mot landskap, friluftsliv og biologisk mangfold, og dette er vektlagt i vedtaket.

NVE mener inngrepene i forbindelse med etableringen av kraftverket vil være beskjedne og ligge relativt skjult i terrenget eller i allerede påvirkede områder. En redusert vannføring i elva vil etter NVEs syn ikke medføre vesentlige landskapsmessige konsekvenser, gitt en tilstrekkelig minstevannføring.

I forhold til biologisk mangfold mener NVE at en tilstrekkelig minstevannføring forbi inntaket hele året vil opprettholde forholdene for biologisk mangfold i og rundt hele elva i tilstrekkelig grad. Videre mener NVE at tiltaket ikke vil påvirke villreinen i vesentlig grad, gitt tilpasninger i anleggsperioden.

NVE mener prosjektet kun vil gi mindre negative konsekvenser som kan avbøtes tilstrekkelig gjennom vilkår, slik at fordelene ved tiltaket er større enn skadet og ulemper. Det kan derfor gis konsesjon til prosjektet.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Veringsåe Kraft AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Veringsåe kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til energiloven

Veringsåe Kraft AS har framlagt planer om installasjon av elektrisk høyspentanlegg som innebærer en nettilknytning på 890 m jordkabel til eksisterende linjenett samt installering av en generator med spenning på 0,69 kV og en transformator for omsetning til 22 kV.

Veringsåe Kraft AS har søkt om anleggskonsesjon for bygging og drift av nødvendige høyspentanlegg, inkludert generator, transformator og høyspentledning til eksisterende nett.

Virkningene av nettilknytningen har inngått i NVEs helhetsvurdering av kraftverksplanene. Vi viser til eget avsnitt om dette tidligere i notatet og eget vedtak angående anleggskonsesjon til Veringsåe Kraft AS.

NVE har ikke gjort en egen vurdering av kapasiteten i nettet, og tiltakshaver er selv ansvarlig for at avtale om nettilknytning er på plass før byggestart. NVE vil ikke behandle detaljplaner før tiltakshaver har dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet og at kostnadsfordelingen er avklart. Slik dokumentasjon må foreligge samtidig med innsending av detaljplaner for godkjenning, jamfør konsesjonsvilkårenes post 4.

Forholdet til plan- og bygningsloven

Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til forurensningsloven

Det må søkes Fylkesmannen om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder Miljødirektoratet/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert

samfunnsnyttan av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av fornybar energiproduksjon ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon og fastsettelse av minstevannføring:

Middelvannføring	l/s	1750
Alminnelig lavvannføring	l/s	145
5-persentil sommer	l/s	206
5-persentil vinter	l/s	52
Maksimal slukeevne	m ³ /s	4
Maksimal slukeevne i % av middelvannføring	%	229
Minste driftsvannføring	l/s	240

Søker har i konsesjonssøknaden for Veringsåe kraftverk foreslått en minstevannføring på 206 l/s i perioden 1.5 – 30.09, og 52 l/s resten av året. Dette tilsvarer de beregnede 5-persentilverdiene i vassdraget.

NVE mener i likhet med søker og høringspartene at det må slippes vann forbi inntaket til kraftverket hele året for å avbøte konsekvensene for fuktkrevende arter, fisk, landskap og friluftsliv. NVE vurderer at en minstevannføring vil kunne opprettholde en viss fuktighet på den berørte strekningen i Veringsåe, samt bevare noe av vannføringsdynamikken. Vi registrerer at det ikke er funnet viktige naturverdier eller landskapsverdier i tilknytning til utbyggingsområdet som skulle tilsi minstevannføring utover de størrelser som søker har foreslått.

Ut fra dette fastsetter NVE en minstevannføring på **210 l/s** i tiden 1.5 til 30.9 og **50 l/s** resten av året.

Dersom tilsiget ved inntaket er mindre enn minstevannføringskravet, skal hele tilsiget slippes forbi inntaket.

NVE presiserer at start-/stoppkjøring av kraftverket ikke skal forekomme. Kraftverket skal kjøres jevnt. Inntaksbassenget skal ikke benyttes til å oppnå økt driftstid, og det skal kun være små vannstandsvariasjoner knyttet til opp- og nedkjøring av kraftverket. Dette er primært av hensyn til naturens mangfold og mulig erosjonsfare.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Detaljerte planer skal forelegges og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Før utarbeidelse av tekniske planer for dam og vannvei kan igangsettes, må søknad om konsekvensklasse for gitt alternativ være sendt NVE og vedtak fattet. Konsekvensklassen er bestemmende for sikkerhetskravene som stilles til planlegging, bygging og drift og må derfor være avklart før arbeidet med tekniske planer starter.

NVEs miljøtilsyn vil ikke ta planer for landskap og miljø til behandling før anlegget har fått vedtak om konsekvensklasse.

NVE vil ikke godkjenne planene før det er dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet i nettet og at kostnadsfordelingen er avklart, jamfør våre merknader under avsnittet ”Forholdet til energiloven”.

Vi viser også til merknadene i vilkårenes post 6 nedenfor, om kulturminner.

Nedenstående tabell angir rammene som ligger til grunn for konsesjonen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Inntak	På kote 910. Som beskrevet i søknaden. Teknisk løsning for dokumentasjon av slipp av minstevannføring skal godkjennes av NVE.
Vannvei	Nedgravet på hele strekningen. Som beskrevet i søknaden. I detaljplanen skal det legges særskilt vekt på å minimere terrengingrep.
Kraftstasjon	På kote 854. Som beskrevet i søknaden.
Største slukeevne	4 m ³ /s
Minste driftsvannføring	240 l/s
Installert effekt	1,83 MW
Antall turbiner/turbintype	2 francisturbiner
Vei	Veier som beskrevet i søknaden. Kun midlertidig vei til inntak. Dette kan ikke endres i detaljplan.
Avbøtende tiltak	Anleggsarbeidet ved inntaket skal foregå om sommeren. Veien til kraftstasjonen skal avstenges med bom.

Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer i tabellen ovenfor kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Anlegg som ikke er bygget i samsvar med konsesjon og/eller planer godkjent av NVE, herunder også planlagt installert effekt og slukeevne, vil ikke være berettiget til å motta el-sertifikater. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jamfør kulturminneloven § 8 (jamfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Post 10: Registrering av minstevannføring m.v.

Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.

Vedlegg

Oversiktskart

